7/2726 366 -3-

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAYI : B100THG0100029 28.11.00• 22615 ANKARA
KONU: Yazılı Soru Önergesi

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına

İLGİ: 3 Kasım 2000 tarih ve KAN.KAR.MD:A.01.0.GNS.0.10.00.02-7248 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile Adana Milletvekili Sayın Ali GÖREN tarafından verilen, "Sağlık Hizmetlerine ve Sağlık Personeline İlişkin" soru önergesine ait cevap yazımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Osman DURMUŞ
BAKAN

EKLER:
EK: 1 Önerge cevabı (5 sayfa)
2 adet yönetmelik örneği

7/2726 -4-
367

SORULAR

1. Halkımızın sağlığından birinci derecede sorumlu Bakanımız olarak:

   a) Devletin hastane imkanlarını kalite ve yaygınlık açısından yeterli görüyor musunuz?

   b) Eğer değilse özel tedavi kuruluşlarından sağlık hizmeti satın almayı ve özel tedavi kurumlarında belli bir kalite ve standardı sağlamayı düşünüyor musunuz?

   c) Düşünmüyorsanız, özel tedavi kurumlarında tedavi (ameliyat) olmak mecburiyetinde kalan ve bu esnada ölen veya sakat kalan hastaların sorumluluğunu alıyor musunuz?

2. Sağlık sigortası ve sağlık güvencesi yasasının çıkartılması ve tüm halkımızı kapsaması yönünde gerekli çalışmaları daha ne kadar geciktireceksiniz?

3. Yaşanan her kötü olaydan sonra kaybedilen bir organ veya canı geri getirmek mümkün değildir. Ortaya çıkan her yanlıştan sonra sıklıkla başvurulan ve kimseye yarar getirmeyen doktor suçlama veya hastane kapatma yerine daha önceden alınacak sürekli ve olağan tedbirlerle böyle olumsuzlukları ortadan kaldırmayı düşünüyor musunuz?

4. Sağlık personelinin içinde bulunduğu geçim sıkıntısının giderilmesine yönelik ve hakkaniyete uygun bir ücret politikasının sağlanması için çaba sarfetmeyi neden geciktiriyorsunuz?

CEVAPLAR

1. a) Halk sağlığı hizmetlerinin temel dallarından biri olan tedavi edici sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesinde hastanelerin ve sağlık merkezlerinin önemli fonksiyonu bulunmaktadır.

Bu amaçla;

⇒ Yataklı Tedavi Kurumlarımızdaki sağlık hizmetlerine yönelik olarak; sağlam bir alt yapı, güler yüzlü ve nitelikli personel, uygun teknoloji, konusunda uzman yöneticiler, bilinçli hastalar ve işletmeci yönetim anlayışına sahip kurumlar ile daha sağlıklı bir toplum yaratma yönünde kalite kültürü oluşturulması amacıyla Hizmet Sunumunda, Yapısallaşmada, Teknolojide, İnsan Kaynaklarında, Tanıda, Hasta Haklarında, Yasal Düzenlemelerde ve Yönetim alanlarındaki çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Hizmet sunumundaki temel yaklaşımımız, özünün her zaman ve her yerde insan olduğu bir felsefeyi içine alan Toplam Kalite Yönetimi çerçevesinde sağlık hizmetlerinin her alanında hizmeti alanların ve hizmeti verenlerin memnuniyetini ön planda tutan, bir yaklaşımı kurumlarımıza empoze ederek en kaliteli, etkili ve ulaşılabilir hizmeti sunmaktır. Bugün 18 Devlet Hastanemizde ISO-9000 standartlarına ilişkin çalışmalar sürdürülmekte olup bu hastanelerimizden 3'ü ISO 9002 belgesi almış bulunmaktadır. Bu sayı her geçen gün artmaktadır.

⇒ Bakanlığımız sağlık hizmetlerinin daha etkin, dengeli, kolay, ulaşılabilir, kaliteli, çağın gereklerine uygun ve halkımıza yaraşır bir şekilde sunulmasını hedefi kapsamında;

Hastanelerimizce verilmekte olan poliklinik, laboratuar, röntgen ve görüntüleme merkezleri gibi muayene ve teşhis ünitelerinde yoğun hasta talebinin zamanında karşılanması, aşırı yığılmaların önlenmesi, hekimlerimizin hastalarına yeterince zaman ayırabilmeleri, mesai saatleri dışında uzman düzeyinde sağlık hizmeti verilmesi, dışarıya sevklerin asgariye indirilmesi, yüksek maliyetli yatırımlar gerektiren röntgen, MR, Tomografi gibi ileri teknolojili ünitelerin atıl durumdan kurtarılarak daha rantabl çalıştırılması, uzman ve nitelikli sağlık insangücünden optimum düzeyde yararlanılması amacıyla 35 İlimizde toplam 61 hastanede "Vardiyalı Çalışma Sistemi" uygulamasına geçilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda uygun fiziki yapı ve personel durumu dikkate alınarak tüm Devlet Hastanelerine yaygınlaştırılacaktır.

⇒ Kalkınma planlarında 10 bin nüfusa düşen yatak sayısı 26 olarak hedeflenmiş olup, 1999 yılı itibariyle bu hedef Türkiye geneli ortalamasında 10.000/23.3 olmuştur. Bazı bölgelerde bu hedefe yaklaşılmış ve hatta aşılmış iken, bazı bölgelerde hedefin altında kalınmıştır.

⇒ Ülkenin bir çok yerinden büyük şehirlere sağlık bakımından yoğun göç olmasının nedenleri araştırılmış ve bu tür göç nedenlerinin en başında vatandaşların, ileri tetkik ve tedavi yöntemlerini gerektiren üst ihtisas dallarında teşhis ve tedavi gereksinimlerinin bulunmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Bu gereksinimlerin karşılanması amacıyla rasyonel kaynak ayırımı ile, muhtelif makine teçhizat yatırımları ve alt yapı rehabilitasyonlarının sağlanmasına yönelik olarak Bölge Hastaneleri projelendirilmiştir. Bu çerçevede 9 hastanemiz bu kapsama alınmıştır.

Bu proje kapsamında; Bölge Hastanesi olarak planlanan bu kurumlara; geri ödemeli dış kaynaklı kredi ile, ileri teknoloji ürünü olan tıbbi cihazların (MR;CT) temini ve sözkonusu hastaneler ile işbirliği içinde olacak Doğum ve Çocuk Bakımevlerinde Yeni Doğan Yoğun Bakımve Kalıtsal Hastalıklar Tarama Merkezi Kurulması sonucu Bölge Hastanesi olma işlevi tam anlamıyla kazandırılmış olacaktır.

b) Bilindiği gibi Ülkemizdeki sağlık hizmetleri; yataklı tedavi kurumlarında gereksiz birikimlere yol açmaması, polikliniklerde aşırı yığılmalara neden olmaması, kurumların hizmetine gerçekten gereksinimi olan hastalar için hizmet sunumundaki kalite ve verimliliği sağlaması ve büyük ölçüde mali külfet getirmemesi ayrıca iş ve zaman kaybına sebebiyet vermemesi amacıyla belli bir sevk zinciri sitemi içinde yürütülmektedir.

Bu sevk işlemleri; Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliğinin 8 ve 10. Maddeleri, 2000 Yılı Bütçe Uygulama Talimatı'nın 2. Maddesi ile 3816 Sayılı Yeşil Kart Kanununun uygulanması Hakkındaki Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmektedir.

Bu nedenle yukarıda anılan Yönetmelikler gereğince; hasta sevk işlemlerinde hastaların öncelikle, kurum tabibi veya en yakın Resmi Tabip veya sağlık ocağına, bu tabiplerce lüzum görülmesi halinde o yerdeki sağlık merkezi veya ilçe, il devlet hastanesi ile eğitim hastanelerine, ileri tetkik ve tedavi gerektirenlerin ise bu kurumlarca usulüne uygun olarak en yakın üniversite hastanelerine gönderilmeleri gerekmektedir.

Ancak; Özel sağlık kurum ve kuruluşlarından yararlanma imkanları ise, 20 Mart 2000 tarih ve 23995 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "2000 Yılı Bütçe Uygulama Talimatı (Seri No: 7)' nın 2-10-17-19 ve 20nci maddelerinde; Özel Diyaliz Tedavileri, Mikro Cerrahi, Açık Kalp Ameliyatları ve Organ Nakilleri İle Koroner Anjiografi Tetkikleri ve

MR, Tomografi v.b. ileri tetkiklerin Resmi Sağlık Kurumlarında tıbbi ve teknik yetersizlik ve hasta çokluğu nedeniyle bir ay içinde yapılamaması halinde özel sağlık kurum ve kuruluşlarına sevk yapılabileceği belirtilmekte olup bu çerçevedeki işlemler, bu prosedüre göre yürütülmektedir.

⇒ Bilindiği üzere Ülkemizde faaliyet gösteren özel hastanelerin açılış, işleyiş ve denetimleri 2219 Sayılı Hususi Hastaneler Kanunu, 10.01.1983 tarih ve 17924 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Özel Hastaneler Tüzüğü ve 22.05.1997 tarih ve 22996 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Özel Hastaneler Tüzüğünde Değişiklik yapılamasına ilişkin Tüzük hükümleri gereğince Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımız Özel Hastanelerin, çağın ve modern tıbbın gereklerini yerine getirmiş, değişen ve sürekli gelişen teknoloji ve bilgi birikimine haiz, toplam kalite yönetimi esaslarını benimsemiş, insan yaşamının kutsallığından ödün vermeyen bir rekabet gücü ve anlayışına ulaşmış, halkımıza yaraşır bir hizmet sunumu bilinciyle hareket eden, belli kalite ve standartlara sahip kuruluşlar konumuna getirilmesini hedef edinmiştir.

Bu hedef kapsamında; özel hastanelerin bina fiziki alt yapı, sabit tesis, tıbbi teknolojik donanım, nitelikli sağlık insan gücü yönünden uluslarasısı normlara uygun hizmet sunumlarının sağlanması, mevcut özel hastanelerin de daha iyiye doğru geliştirilmesinin gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

-Özel hastanelerin sınıflandırılması,
-Sağlık, insangücü standartlarının geliştirilmesi,
-Tıbbi teknolojik donanım normlarının belirlenmesi,
-Özel dal hastanelerinin norm standartlarının oluşturulması,
-Yatak ücreti tespit kriterlerinin gerçekçi olarak belirlenmesi,
-Mevcut mevzuatın gözden geçirilerek günün koşullarına ve gereklerine uygun hale getirilmesi,

hususlarında, çalışmalar yapmak, özel sağlık politikalarını saptamak ve uygulamaların geliştirilmesi için plan ve bu alanda karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek amacıyla ilgili kamu, kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin de temsil edileceği geniş katılımlı bir "Özel Hastaneler Danışma Kurulu" oluşturulmuş ve ilk toplantısını gerçekleştirmiştir.

Konuyla ilgili olarak kurul üyelerinden alınan görüşlerin de katkısıyla "Özel Hastaneler Yönetmeliği Taslağı" oluşturulmuştur. Halihazırda da sözkonusu kurul çalışmalarına devam etmektedir.

⇒ Ayakta Teşhis ve Tedavi Hizmeti Sunan Özel Sağlık Kuruluşlarının İşleyiş ve Denetimlerine Ülke genelinde bir disiplin içerisinde yürütmek ve bir standart oluşturmak amacıyla 09.03.2000 gün ve 23988 Sayılı resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik" ve 14.11.1999 gün ve 23846 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ağız ve Diş sağlığı Hizmeti Sunulan Özel sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik"ler ile bu tür özel sağlık kuruluşlarının çalışmalarına bir standart getirilmiştir.

Söz konusu yönetmelikler ilişikte gönderilmektedir.

c) -

2. Bakanlık olarak sağlık sigortasının düzenlenmesi ve tüm halkımıza hitap edecek ve tüm nüfusu kapsayacak bir sağlık sigorta siteminin kurulabilmesi için "sağlık Sandığı Yasa Tasarısı" hazırlanmış ve kurumların görüşüne sunulmuştur. Bu kurumlardan gelen görülerin uzaması nedeniyle bu konudaki çalışmalarımız halen devam etmektedir.

Kanun Tasarı Taslağı, görüşler ışığında hazırlanmış olup, bu konudaki verilecek desteklerle, kısa sürede yasalaşacağı gibi, halkımız ve sağlık hizmetleri açısından da büyük yarar sağlayacaktır.

3. İnsan sağlığına ve hasta haklarına verilen önem çerçevesinde yanlışlar oluşmadan, gerekli kontrolün yapılması ve önlemlerin alınabilmesi amacıyla Bakanlığımızca "Tanı ve Tedavi Protokolleri Etik Kurulu Hakkında Yönetmelik" hazırlanmış ve 30 Temmuz 2000 tarih ve 24125 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu yönetmeliğin amacı, Ülkemizde hsatalıkların bilimsel, etik ve ekonomik tanı ve taedvisine yönelik Tanı ve Tedavi Protokolleri oluşturmak ve bu kurula yapılacak başvuruları değerlendirmek ve görüş bildirmekle görevli ve yetkili olan Tanı ve Tedavi protokolleri etik Kurulunun oluşturulmasını, çalışma usul ve esaslarını, görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir.

21 kişiden oluşan tanı ve tedavi protokolleri etik kurulu, yapılacak çalışmanın konusuna ve özelliğine göre, kurul'un uygun gördüğü konularda uygun süreler içinde çalışmak üzere bilimsel ve teknik alt komisyonları belirlemişlerdir.

Bu alt komisyonlar kendi bilim dallarıyla ilgili tenı ve tedavi protokollerini hazırlamaktadırlar. Bu standartların 2000 yılı sonuna kadar bitirilmesi planlanmaktadır. Protokoller, Bakanlığımız tarafından kitapcık şeklinde bastırılıp tüm kurum ve kuruluşlara ulaştırılacaktır. Amaç, bu protokollerin en uç noktalara ulaştırılıp, tanı ve tedavide birliktelik sağlamak ve "kılavuz kitap" statüsüne ulaşabilmektir.

Söz konusu çalışmanın tamamlanıp, rehber kitap olarak kullanılmasını müteakip, yanlış tedavi uygulaması ve hizmet kusurlarına bağlı olumsuz uygulamaları asgari seviyeye çekilmesi sağlanabilecektir.

4. Sağlık personeli arasında gerek kurumlar bazında, gerekse statü bakımından, eşit durumda olanlar arasında mevcut olan ücret farklılıklarının ortadan kaldırılarak, külfet-nimet dengesinin sağlanması ve ülkemizde çalışma barışının tesis edilmesi için, sağlık personelinin ek gösterge, özel hizmet tazminatı ve yan ödeme puanlarının eş değer hizmet gruplarındaki personel ile aynı seviyeye getirilerek eşit işe eşit ücret ilkesine uygun düzenleme yapılması amacıyla hazırlanan rapor 27.07.2000 tarih ve 78929 sayılı yazımızla Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığına sunulmuştur.